

Aktywność ekonomiczna ludności w województwie wielkopolskim w III kwartale 2015 r.¹

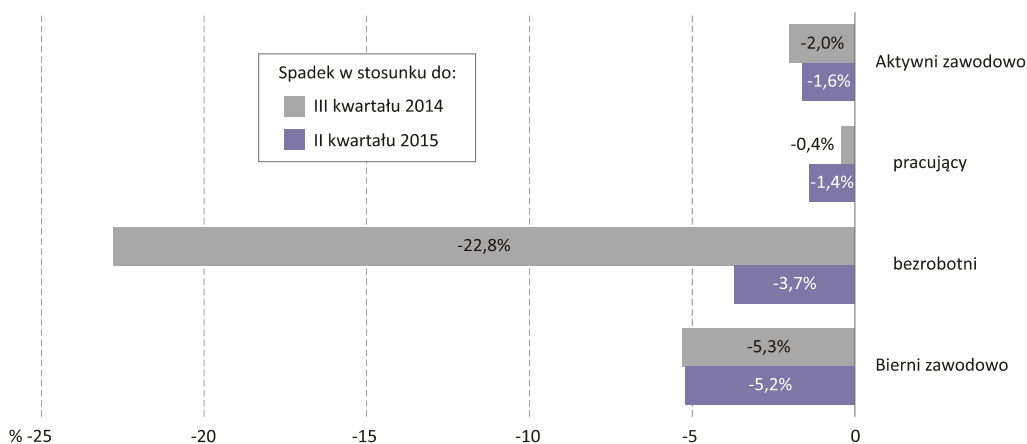
Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)² przeprowadzonego w III kwartale 2015 r.

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W III kwartale br. w województwie wielkopolskim zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1381 tys. osób, tj. o 2,0% mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku. Biernych zawodowo było 1002 tys., co w skali roku oznacza spadek o 5,3%, natomiast liczba bezrobotnych wynosiła 78 tys., czyli o 22,8% mniej niż w III kwartale ub. roku.

Ryc. 1. ZMIANY NA RYNKU PRACY W III KWARTALE 2015 R.

¹ Dane wstępne; z uwagi na opóźnienia w opracowaniu danych demograficznych za I kwartał 2015 r. (spowodowanych wprowadzeniem przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nowego systemu rejestracji aktów stanu cywilnego) koniecznych do przygotowania mnożników uogólniających do BAEL, ponownie wykorzystane zostały dane demograficzne wg stanu w dniu 31.12.2014 r. W związku z tym – po skorygowaniu wag w oparciu o zaktualizowane szacunki demograficzne – prezentowane wyniki BAEL mogą ulec zmianie.

² Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące ludności aktywnej zawodowo, pracujących i bezrobotnych. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych pojęć znajdują się na ostatnich stronach niniejszego komunikatu.

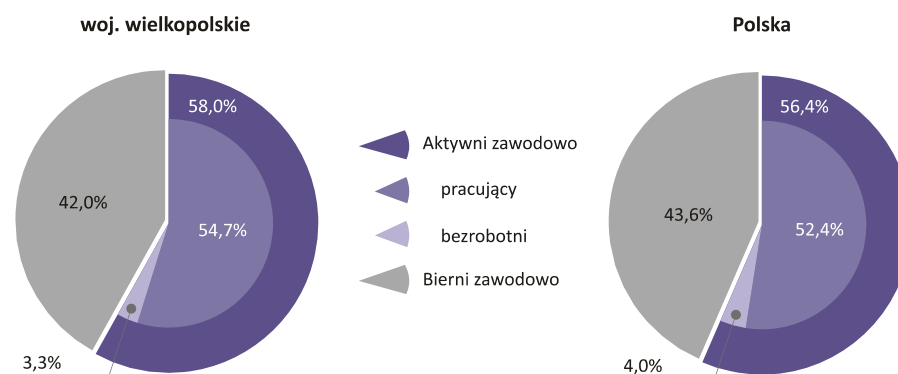
TABL. 1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W III KWARTALE 2015 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
		w tys.						
OGÓŁEM.....	2383	1381	1303	78	1002	58,0	54,7	5,6
mężczyźni	1149	779	740	39	369	67,8	64,4	5,0
kobiety.....	1234	602	563	39	632	48,8	45,6	6,5
miasta	1330	755	718	38	575	56,8	54,0	5,0
wieś.....	1052	626	585	40	427	59,5	55,6	6,4
Według w wieku:								
w tym w wieku produkcyjnym ^a	1746	1334	1256	78	412	76,4	71,9	5,8
15–24 lata	331	132	110	22	199	39,9	33,2	16,7
25–34.....	464	404	378	26	60	87,1	81,5	6,4
35–44.....	405	357	344	13	48	88,1	84,9	3,6
45–54.....	346	284	#	#	61	82,1	78,0	4,9
55 lat i więcej.....	837	204	#	#	634	24,4	24,0	1,5
Według poziomu wykształcenia:								
Wyższe.....	500	404	386	18	96	80,8	77,2	4,5
Policealne i średnie zawodowe.....	562	389	370	19	173	69,2	65,8	4,9
Średnie ogólnokształcące	234	115	108	8	118	49,1	46,2	7,0
Zasadnicze zawodowe	652	394	373	21	257	60,4	57,2	5,3
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	436	78	66	12	358	17,9	15,1	15,4

^a Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

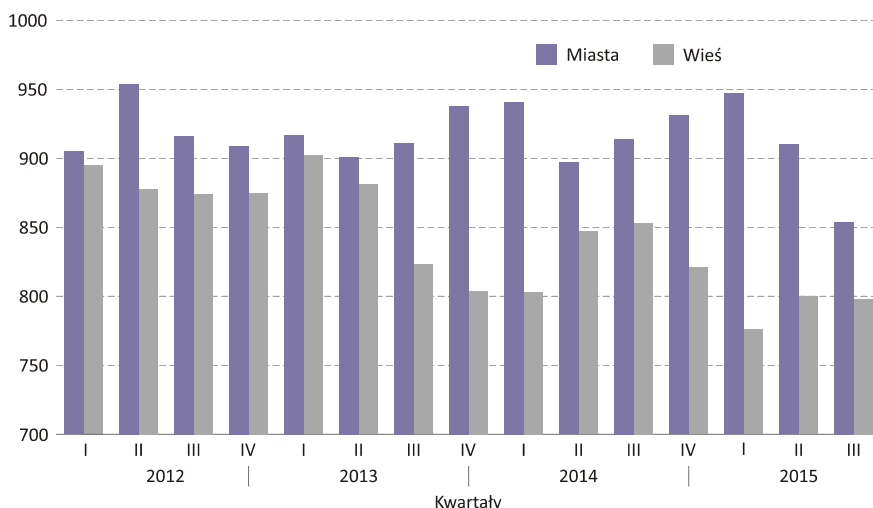
Udział bezrobotnych w strukturze aktywnych zawodowo w III kwartale br. ukształtował się na poziomie 5,6%, czyli o 1,6 p.proc. mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku. Zbiorowość pracujących, licząca 1303 tys. osób, w odniesieniu do III kwartału ub. roku zmniejszyła się o 0,4%.

Ryc. 2. STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ W III KWARTALE 2015 R.

Relacja osób niepracujących do pracujących polepszyła się w ujęciu rocznym – w III kwartale br. w województwie wielkopolskim na 1000 pracujących przypadało 829 niepracujących (854 w miastach i 798 na wsi), podczas gdy w III kwartale ub. roku – 886 (odpowiednio 914 i 853). W kraju współczynnik ten ukształtował się na poziomie 907 wobec 928 w analogicznym okresie ub. roku.

Ryc. 3. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA PRACUJĄCYCH OSOBAMI NIEPRACUJĄCYMI W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ

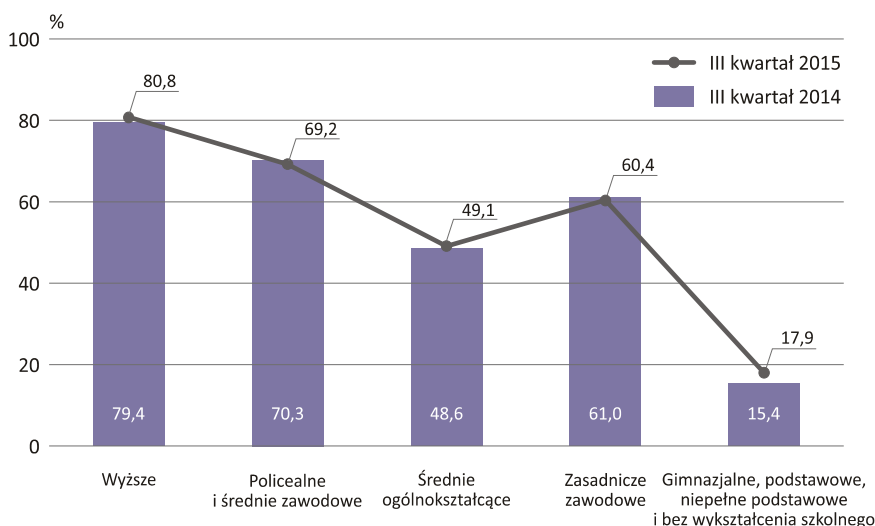

W III kwartale br. aktywni zawodowo stanowili 58,0% ogółu ludności województwa wielkopolskiego w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku nastąpił wzrost udziału tej grupy osób o 0,9 p.proc. W kraju współczynnik aktywności zawodowej nieznacznie obniżył się (o 0,1 p.proc.) w stosunku do III kwartału ub. roku i wyniósł 56,4%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			wzrost w porównaniu z	
				III kw. 2014	II kw. 2015
	w p.proc.				
OGÓŁEM	57,1	57,0	58,0	+0,9	+1,0
mężczyźni	67,4	66,7	67,8	+0,4	+1,1
kobiety	47,5	48,2	48,8	+1,3	+0,6
Miasta	56,2	55,2	56,8	+0,6	+1,6
Wieś	58,2	59,4	59,5	+1,3	+0,1

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje zróżnicowane wartości w zależności od płci. W III kwartale br. współczynnik ten w zbiorowości kobiet kształtował się na poziomie 48,8%, podczas gdy w przypadku mężczyzn wynosił 67,8%. Dystans dzielący te dwie wielkości sięgał 19,0 p.proc. i w skali roku zmniejszył się o 0,9 p.proc. Mniej zróżnicowane były wartości współczynnika aktywności zawodowej ludności w miastach i na wsi (odpowiednio 56,8% wobec 59,5%). W stosunku do III kwartału ub. roku wskaźnik dla ludności miejskiej zwiększył się o 0,6 p.proc., a dla ludności wiejskiej – o 1,3 p.proc.

Ryc. 4. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje najwyższą wartość dla osób z wykształceniem wyższym (80,8% wobec 79,4% w III kwartale ub. roku), natomiast najniższą – w grupie osób o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (17,9% wobec 15,4%).

W III kwartale br. najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zaobserwowano w grupach wiekowych 35–44 lata (88,1%, tj. o 1,4 p.proc. mniej niż przed rokiem) oraz 25–34 lata (87,1%, tj. o 2,3 p.proc. więcej niż w III kwartale ub. roku). Dla ludności w wieku produkcyjnym wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 76,4%, czyli o 1,3 p.proc. wyżej niż w analogicznym okresie ub. roku.

2. PRACUJĄCY

W III kwartale br. w województwie wielkopolskim liczba pracujących wynosiła 1303 tys., tj. o 5 tys. (o 0,4%) mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku (wśród mężczyzn spadek liczby pracujących wyniósł 1,5%, natomiast w grupie kobiet liczba pracujących wzrosła w tym czasie o 1,1%). W badanej zbiorowości większość stanowili mężczyźni; w III kwartale br. ich udział kształtował się na poziomie 56,8% (57,4% w III kwartale ub. roku). Liczba pracujących mieszkańców miast w skali roku zmniejszyła się o 0,8%, natomiast liczba pracujących na wsi wzrosła o 0,2%. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 96,4% zbiorowości pracujących.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w tys.			III kw. 2014 = 100	II kw. 2015 = 100
OGÓŁEM	1308	1322	1303	99,6	98,6
mężczyźni.....	751	745	740	98,5	99,3
kobiety.....	557	577	563	101,1	97,6
Miasta.....	724	723	718	99,2	99,3
Wieś.....	584	600	585	100,2	97,5

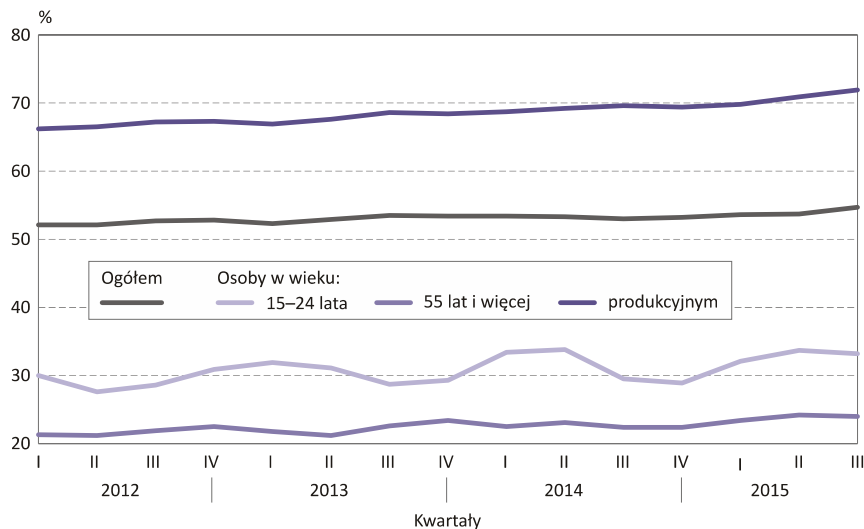
W III kwartale br. w województwie wielkopolskim pracujący stanowili 54,7% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej; w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. oznacza to wzrost o 1,7 p.proc. (w kraju 52,4%, wzrost o 0,5 p.proc. w porównaniu z III kwartałem ub. roku). Udział ten był większy wśród mieszkańców wsi, gdzie wyniósł 55,6% wobec 54,0% w miastach. W skali roku wskaźnik zatrudnienia na wsi wzrósł o 1,6 p.proc., a w miastach zanotowano w tym czasie wzrost o 1,8 p.proc. Wśród mężczyzn wskaźnik ten w III kwartale br. osiągnął 64,4% (w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrost o 1,0 p.proc.), natomiast w grupie kobiet wyniósł 45,6% (wzrost o 2,2 p.proc. w stosunku do III kwartału ub. roku).

W III kwartale br. wśród pracujących w województwie wielkopolskim dominowały trzy grupy osób: z wykształceniem wyższym (29,6% wobec 28,8% w III kwartale ub. roku), zasadniczym zawodowym (28,6% wobec 28,7%) oraz policealnym i średnim zawodowym (28,4% wobec 29,3%). Najmniej liczna grupa to osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (5,1% wobec 4,8% w III kwartale ub. roku).

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z	
				III kw. 2014	II kw. 2015
w p.proc.					
OGÓŁEM	53,0	53,7	54,7	+1,7	+1,0
mężczyźni.....	63,4	63,1	64,4	+1,0	+1,3
kobiety.....	43,4	45,0	45,6	+2,2	+0,6
Miasta.....	52,2	52,4	54,0	+1,8	+1,6
Wieś.....	54,0	55,6	55,6	+1,6	0,0

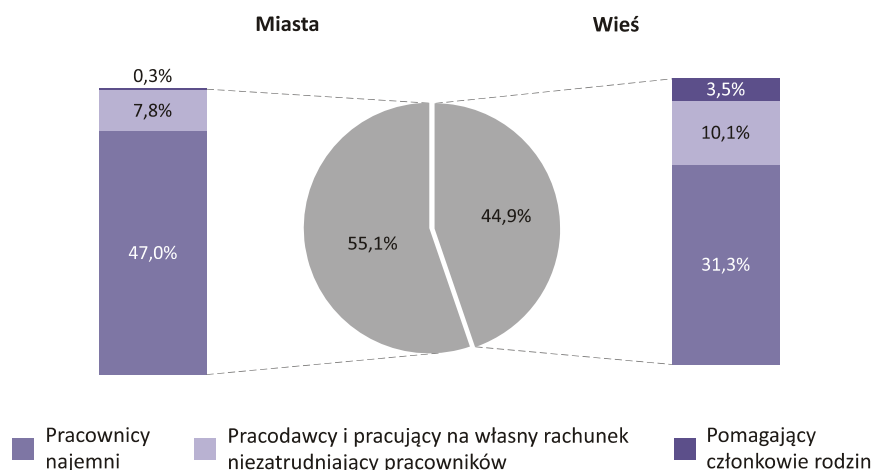
Wskaźnik zatrudnienia przyjmował najniższe wartości wśród osób w wieku powyżej 55 roku życia oraz w grupie osób młodych (15–24 lata). W III kwartale br. wartości wskaźnika dla tych grup wieku wyniosły odpowiednio 24,0% (wzrost o 1,6 p.proc. w stosunku do III kwartału ub. roku) oraz 33,2% (wzrost o 3,7 p.proc.). Na wysokim poziomie utrzymywała się wielkość wskaźnika dla osób w wieku produkcyjnym (71,9% wobec 69,6% w analogicznym kwartale ub. roku).

Ryc. 5. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

Podobnie jak w poprzednich okresach, w III kwartale br. w strukturze pracujących według statusu zatrudnienia dominowali pracownicy najemni, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, którzy w liczbie 1020 tys. stanowili 78,3% ogółu pracujących (77,8% w III kwartale ub. roku). W większości (77,0%) byli oni zatrudnieni przez pracodawców z sektora prywatnego.

Ryc. 6. PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ W III KWARTALE 2015 R.

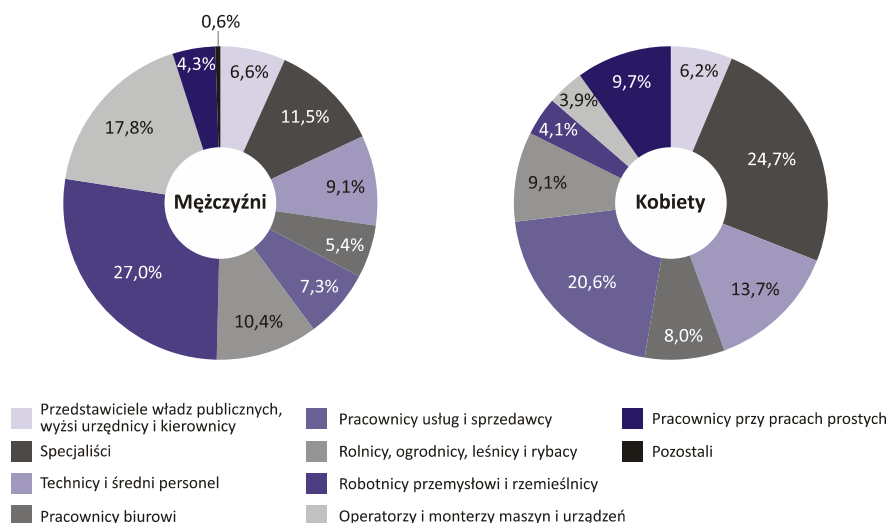
Wśród pracowników najemnych dominowały osoby wykonujące pracę na czas nieokreślony (stałą). W III kwartale br. udział tej grupy ukształtował się na poziomie 74,2% (wzrost o 2,5 p.proc. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku). Odsetek pracowników najemnych zatrudnionych na czas określony w ciągu roku zmniejszył się o 2,5 p.proc. i wyniósł 25,8%.

Zmniejszyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (o 6,0% do 233 tys.), a udział tej kategorii pracujących w ciągu roku zmniejszył się o 1,1 p.proc. do 17,9%. Liczba pomagających członków rodzin zwiększyła się o 19,0% do 50 tys.; w grupie tej większość stanowili mieszkańcy wsi (45 tys., tj. 90,0%).

Pracujący w sektorze prywatnym w III kwartale br. stanowili 82,0% ogółu pracujących, czyli o 0,9 p.proc. więcej niż w III kwartale ub. roku. Odsetek pracujących w rolnictwie indywidualnym zmniejszył się w tym czasie o 0,2 p.proc. i wynosił 10,0%.

W III kwartale br. w strukturze pracujących według grup zawodów najliczniejszą zbiorowość stanowili specjaliści (17,2%) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (17,1%). W grupie mężczyzn odsetek robotników przemysłowych i rzemieślników był większy i sięgał 27,0%. Wśród kobiet dominowały dwie kategorie zawodów: specjaliści (24,7%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (20,6%).

Ryc. 7. STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W III KWARTALE 2015 R.

W III kwartale br. 81,2% pracujących przepracowało (w badanym tygodniu) 40 godzin i więcej (78,1% wśród mieszkańców miast i 85,0% wśród mieszkańców wsi). Udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy wyniósł 4,4% w przypadku przepracowanych od 20 do 29 godzin tygodniowo i 4,2% – od 30 do 39 godzin. Mniej niż 20 godzin tygodniowo przepracowało 1,3% badanej zbiorowości pracujących.

Struktura pracujących według płci zmienia się w zależności od liczby przepracowanych godzin. W grupie pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj. poniżej dwudziestu godzin tygodniowo, od 20 do 29 godzin oraz od 30 do 39 godzin dominowały kobiety (odpowiednio: 76,5%, 70,2%, 70,9%). Wraz ze wzrostem liczby godzin przepracowanych tygodniowo (40 godzin i więcej) wśród pracujących zaczynają przeważać mężczyźni (62,8%).

3. BEZROBOTNI

W III kwartale br. w województwie wielkopolskim zbiorowość bezrobotnych (zgodnie z definicją bezrobotnego stosowaną w BAEL) liczyła 78 tys. osób i w ciągu roku zmniejszyła się średnio o 22,8%. Największy spadek zanotowano wśród mieszkańców miast (o 30,9%). Liczba bezrobotnych w grupie mężczyzn zmniejszyła się w stosunku do III kwartału ub. roku o 20,4%, a w grupie kobiet – o 26,4%. Liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmalała w tym czasie o 13,0%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w tys.			III kw. 2014 = 100	II kw. 2015 = 100
OGÓŁEM	101	81	78	77,2	96,3
mężczyźni	49	42	39	79,6	92,9
kobiety	53	40	39	73,6	97,5
Miasta	55	40	38	69,1	95,0
Wieś	46	41	40	87,0	97,6

W III kwartale br. wśród bezrobotnych w województwie wielkopolskim dominowały trzy grupy osób: z wykształceniem zasadniczym zawodowym (26,9% wobec 31,7% w III kwartale ub. roku), policealnym i średnim zawodowym (24,4%; 28,7% w analogicznym okresie ub. roku) oraz wyższym (23,1% wobec 20,8%). Biorąc pod uwagę kryterium wieku, największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej 25–34 lata (33,3% wobec 30,7% w analogicznym okresie ub. roku).

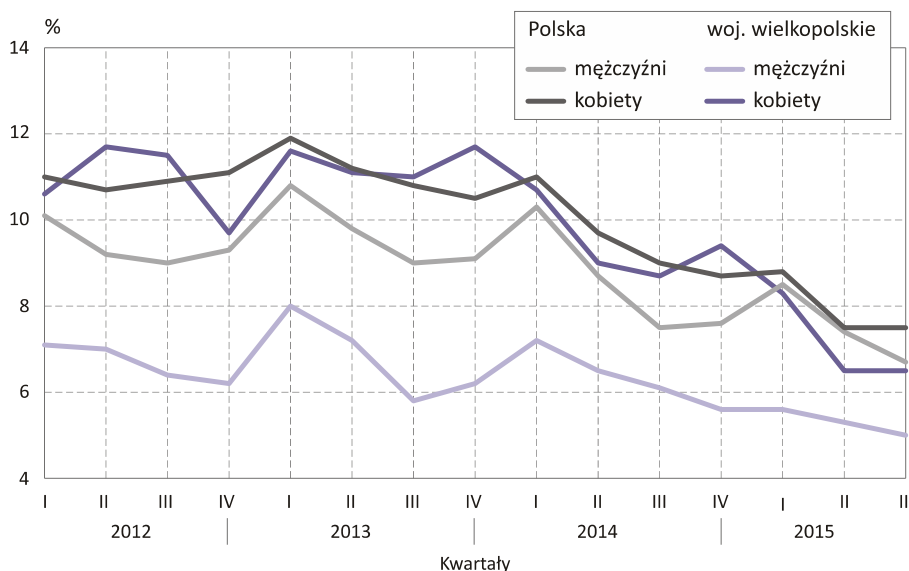
Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej (czyli udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) w województwie wielkopolskim w III kwartale br. wyniosła 5,6%, tj. o 1,6 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku (*w Polsce odpowiednio 7,1% wobec 8,2%*). Tak jak w poprzednich kwartałach, stopa bezrobocia była wyższa w grupie kobiet i wynosiła 6,5% (o 2,2 p.proc. mniej niż w III kwartale ub. roku) wobec 5,0% w zbiorowości mężczyzn (spadek o 1,1 p.proc.). Stopa bezrobocia na wsi w skali roku zmniejszyła się o 0,9 p.proc. i ukształtowała się na poziomie 6,4%, a w miastach odnotowano w tym czasie spadek o 2,1 p.proc. do 5,0%.

TABL. 6. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL							
WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015				
	III kwartał	II kwartał	III kwartał				
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z			
				III kw. 2014	II kw. 2015		
				w p.proc.			
OGÓŁEM	7,2	5,8	5,6	-1,6	-0,2		
mężczyźni.....	6,1	5,3	5,0	-1,1	-0,3		
kobiety.....	8,7	6,5	6,5	-2,2	0,0		
Miasta	7,1	5,2	5,0	-2,1	-0,2		
Wieś	7,3	6,4	6,4	-0,9	0,0		

Zjawisko bezrobocia dotyka szczególnie ludzi młodych. Stopa bezrobocia w grupie wiekowej 15–24 lata w III kwartale br. wyniosła 16,7% (o 3,8 p.proc. mniej niż w III kwartale ub. roku), tj. na poziomie blisko 3-krotnie wyższym niż przeciętnie w województwie. Dla osób w wieku produkcyjnym ten miernik bezrobocia zmniejszył się o 1,6 p.proc. do 5,8%.

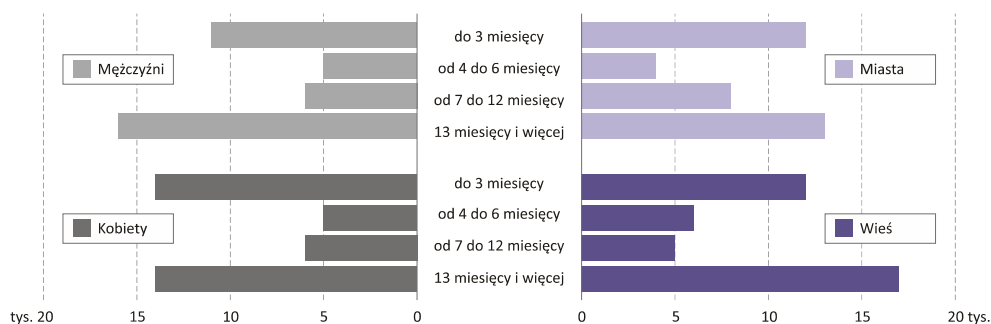
Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w grupie bezrobotnych posiadających wyższe wykształcenie (4,5%; spadek o 0,8 p.proc. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). Najwyższy poziom miernik ten osiągnął wśród bezrobotnych o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 15,4%, przy wzroście o 2,9 p.proc. w skali roku.

Ryc. 8. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL

W III kwartale br. w grupie bezrobotnych było 46,2% osób, które straciły pracę (o 0,7 p.proc. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Udział osób wracających do pracy po przerwie kształtował się na poziomie 26,9% (o 0,2 p.proc. wyżej niż w III kwartale ub. roku), a podejmujący pracę po raz pierwszy stanowili 21,8% (podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku). Większy niż przeciętnie w województwie odsetek bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę zaobserwowano w grupie mężczyzn (25,6%) oraz wśród mieszkańców miast (23,7%). Najmniej liczna okazała się grupa bezrobotnych, którzy zrezygnowali z pracy (5,1%).

Ryc. 9. BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W III KWARTALE 2015 R.

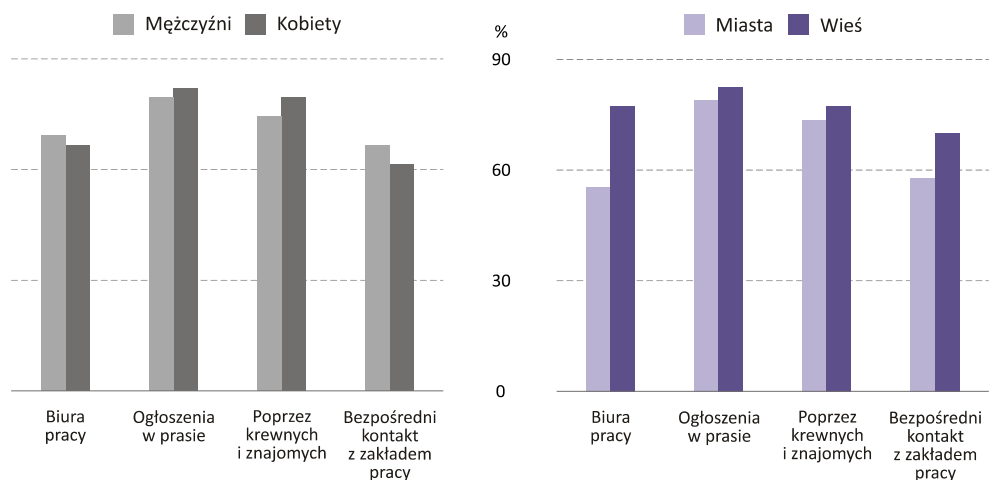

Wśród osób pozostających bez pracy najliczniejszą zbiorowość tworzyli długotrwale bezrobotni, tj. osoby poszukujące pracy 13 miesięcy i więcej. W III kwartale br. udział tej grupy wynosił 38,5% (o 4,1 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku). Długotrwale bezrobocie w większym stopniu dotyczyło mężczyzn niż kobiet (41,0% wobec 35,9%) oraz mieszkańców wsi aniżeli miast (42,5% wobec 34,2%).

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		wzrost/spadek w porównaniu z	
	w %			III kw. 2014		II kw. 2015
						w p.proc.
OGÓŁEM	42,6	42,0	38,5	-4,1	-3,5	
mężczyźni.....	34,7	35,7	41,0	+6,3	+5,3	
kobiety.....	47,2	47,5	35,9	-11,3	-11,6	
Miasta.....	40,0	40,0	34,2	-5,8	-5,8	
Wieś.....	43,5	46,3	42,5	-1,0	-3,8	

Liczną grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy do 3 miesięcy włącznie (32,1% wobec 25,7% w III kwartale ub. roku). W tej grupie bezrobotnych największy udział zanotowano w grupie kobiet (35,9%) oraz wśród mieszkańców miast (31,6%). Udział bezrobotnych poszukujących pracy od 4 do 6 miesięcy oraz od 7 do 12 miesięcy kształtował się odpowiednio na poziomie 14,1% (wzrost o 0,2 p.proc. w stosunku do III kwartału ub. roku) oraz 15,4% (spadek o 2,4 p.proc.).

Ryc. 10. WYBRANE METODY POSZUKIWANIA PRACY³ PRZEZ BEZROBOTNYCH W III KWARTALE 2015 R.

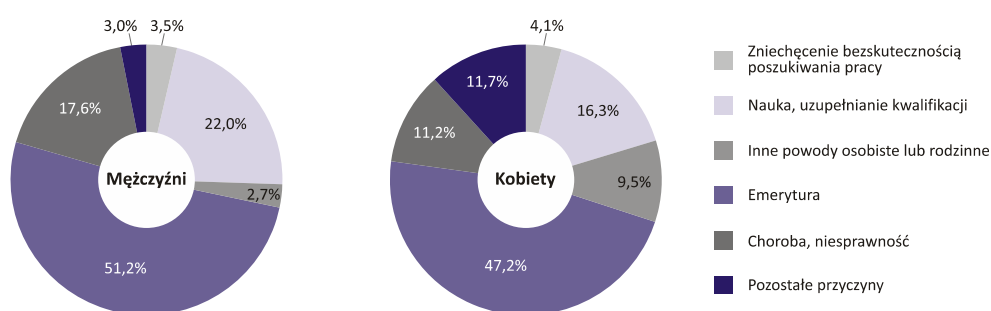
³ Bezrobotni mogli wybierać kilka metod poszukiwania pracy.

W województwie wielkopolskim przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w III kwartale br. wynosił 12,7 miesiąca i w skali roku zmniejszył się o 1,9 miesiąca. Najkrótszy przeciętny czas poszukiwania pracy zaobserwowano w grupie kobiet (12,5 miesiąca) oraz wśród mieszkańców miast (12,1 miesiąca). Mężczyźni poszukiwali pracy przeciętnie 13 miesięcy, a mieszkańcy wsi 13,2 miesiąca.

4. BIERNI ZAWODOWO

Zbiorowość biernych zawodowo w III kwartale br. liczyła 1002 tys. i stanowiła 42,0% ogółu ludności powyżej 15-go roku życia. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 5,3%. W grupie tej nadal przeważały kobiety (632 tys. wobec 369 tys. mężczyzn). W III kwartale br. większość biernych zawodowo (57,4%; tyle samo co w analogicznym kwartale ub. roku) mieszkała w miastach. W zbiorowości biernych zawodowo dominowały osoby w wieku 55 lat i więcej (stanowiły 63,3% badanej grupy) oraz osoby z najniższym wykształceniem, tj. gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (35,7%). Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 41,1% zbiorowości biernych zawodowo.

Ryc. 11. STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYŃ BIERNOŚCI W III KWARTALE 2015 R.

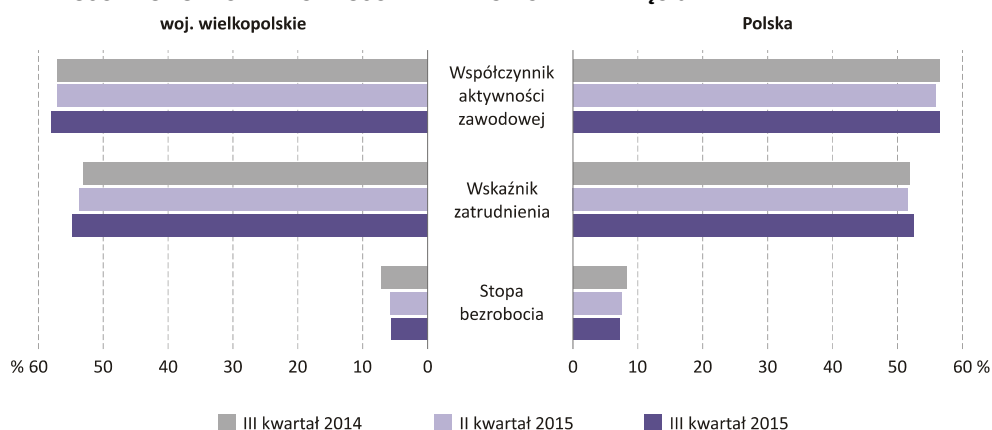
W III kwartale br. bierni zawodowo w województwie wielkopolskim jako główne przyczyny bierności wskazywali: emeryturę (48,6% badanej zbiorowości), naukę i uzupełnianie kwalifikacji zawodowych (18,4%) oraz chorobę i niesprawność (13,7%). W analogicznym okresie ub. roku wskaźniki te wynosiły odpowiednio: 49,2%, 17,7% i 13,9%. Odsetek osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy, tj. brakiem szans na otrzymanie odpowiedniego zatrudnienia lub wyczerpaniem możliwości znalezienia pracy, w porównaniu z III kwartałem ub. roku obniżył się o 0,4 p.proc. i wyniósł 3,9%.

5. PODSUMOWANIE

Zestawiając wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w III kwartale br. w województwie wielkopolskim z danymi ogólnopolskimi, można stwierdzić, że w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku zaobserwowano:

- spadek liczby bezrobotnych niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania (*podobnie jak w kraju*),
- wzrost liczby pracujących w grupie kobiet oraz wśród mieszkańców wsi przy jednoczesnym spadku liczby pracujących w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców miast (*w kraju wzrost liczby pracujących niezależnie od płci i miejsca zamieszkania*),
- spadek obciążenia pracujących osobami niepracującymi (*podobnie jak w kraju*),
- spadek stopy bezrobocia niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania (*podobnie jak w kraju*),
- spadek stopy bezrobocia wśród osób w wieku 15–24 lata (*podobnie jak w kraju*), przy czym stopa bezrobocia dla tej grupy wiekowej jest blisko 3-krotnie wyższa niż dla całego województwa wielkopolskiego,
- wzrost liczby pracowników najemnych przy jednoczesnym spadku liczby pracodawców pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (*w kraju wzrost liczby pracowników najemnych oraz liczby pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników*),
- spadek ogólnej liczby osób biernych zawodowo niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania (*w kraju spadek liczby osób biernych zawodowo w grupie kobiet oraz wśród mieszkańców miast, przy jednoczesnym wzroście liczby biernych zawodowo w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców wsi*).

Ryc. 12. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

* * *

PODSTAWOWE ZASADY METODOLOGICZNE BAEL

Ludność aktywna zawodowo (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Miarą aktywności zawodowej ludności (lub określonej grupy wyróżnianej np. ze względu na wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania) jest **współczynnik aktywności zawodowej** wyznaczany jako procentowy udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

– wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

– miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub wypoczynkowego,
- z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Liczba pracujących kształtuje **wskaźnik zatrudnienia** oddający procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności (lub w liczbie ludności określonej grupy).

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na Międzynarodowej Klasyfikacji Statusu Zatrudnienia (International Classification of Status in Employment, ICSE) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

– **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą; z tego:

• **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,

• **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,

– **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego,

– **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Dane o zawodach osób pracujących oraz o ostatnim miejscu pracy osób bezrobotnych i biernych zawodowo prezentowane są w układzie Klasyfikacji zawodów i specjalności obowiązującej od 2015 r., wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 07.08.2014 r.

Bezrobotni są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Natężenie bezrobocia opisuje się za pomocą **stopy bezrobocia** stanowiącej odsetek osób bezrobotnych wśród osób aktywnych zawodowo.

Ludność bierna zawodowo są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

W badaniu wyszczególnia się dodatkowo następujące kategorie ludności aktywnej i biernej zawodowo:

Długotrwale bezrobotni – bezrobotni, którzy szukają pracy przez okres dłuższy niż rok (tj. 13 miesięcy i więcej od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie).

Zniechęceni – osoby bierne zawodowo, które nie poszukują pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Metodologia badania BAEL oraz jego wyniki są **spójne i porównywalne w krajach Unii Europejskiej**. Statystyki rynku pracy szacowane na podstawie badania BAEL mogą jednak odbiegać od wyników uzyskanych na podstawie **sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia** oraz **bezrobocia rejestrowanego** (dane z powiatowych urzędów pracy) ze względu na występujące między nimi różnice metodologiczne i charakter badań. Szczegółowy opis metodologii BAEL umieszczony jest w kwartalnych publikacjach GUS „Aktywność ekonomiczna ludności Polski”.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.